

Scenariusz spotkania online dla nauczycieli i rodziców, promujący literaturę polskiego romantyzmu

Spotkanie będzie oparte o przedstawienie pomysłu na 45-minutową lekcję powtórzeniową nt. motywów fantastycznych w dziełach polskiego romantyzmu.

Czas trwania spotkania online: 90 minut

Prowadzące: Iwona Brzózka-Złotnicka, Anna Jędryczko

Wstęp:

Epoka romantyzmu często postrzegana jest przez młodzież jako trudna i niezrozumiała. Lekcje powtórzeniowe bywają nużące, kiedy powtarza się utarty schemat, omawiając kolejne elementy świata przedstawionego. To zagadnienia bardzo odległe uczniom, a przez to nieciekawe. Mimo tego, iż motywy fantastyczne w literaturze same w sobie często są intrygujące, to szablonowe podejście do tematu i tradycyjne formy i metody pracy nie wpływają pozytywnie na zaangażowanie uczniów w lekcję.

Podczas spotkania z nauczycielami postaramy się pokazać, jak w nietuzinkowy sposób podejść do rozmowy o elementach fantastycznych w literaturze polskiego romantyzmu, ćwicząc jednocześnie szereg umiejętności językowych.

Cele spotkania:

1. Refleksja nad funkcją elementów fantastycznych w literaturze polskiego romantyzmu.
2. Przekazanie uczestnikom pomysłu na lekcję z literaturą, podczas której młodzież zaangażuje się w działania i w kreatywny sposób powtórzy wybrane lektury.
3. Przećwiczenie poznawanych narzędzi, form i metod pracy.

Przebieg spotkania:

Czas	Działanie	Uwagi
10 min.	<ol style="list-style-type: none"> 1. Przywitanie uczestników spotkania, przedstawienie się prowadzących. 2. Przybliżenie agendy spotkania i celu webinaru: zapoznanie z pomysłem na lekcję dot. literatury polskiego romantyzmu, która stanowić może część podsumowania omawianej epoki; 	Prezentacja oraz pytania ankietowe przygotowane w narzędziu Mentimeter.

Projekt finansowany ze środków KPRM w ramach konkursu „Polonia i Polacy za Granicą 2022”

	<p>wyjaśnienie tematu przewodniego: przyjrzenie się motywom fantastycznym w wybranych dziełach Adama Mickiewicza i Juliusza Słowackiego.</p> <p>3. Zapoznanie z uczestnikami, zbadanie ich oczekiwań, potrzeb i motywacji – za pomocą narzędzia Mentimeter, ew. czatu spotkania.</p>	
5 min.	<p>Krótkie wprowadzenie do tematu:</p> <p>Fantastyka odegrała znaczącą rolę w okresie romantyzmu. Jest ona ściśle związana z ludowością i baśniowością. Romantycy oparli swoje teorie na poznaniu metafizycznym, duchowym, a wiara i intuicja stały się głównym środkiem poznania. Wierzyli, że byt można poznać dzięki instynktowi, przecuciu i emocjom. Dlatego wiara w istnienie wszelkiego rodzaju zjawisk nadprzyrodzonych – takich jak duchy, zjawy, rusałki - była naturalną konsekwencją takiego podejścia. Zetknięcie się i poznanie takich metafizycznych zjawisk było przywilejem tylko wybranych jednostek. Dostęp do tego - w romantycznym przekonaniu - szczytu mogły tylko osoby wyjątkowo wrażliwe i niewinne, jak dzieci, poeci i szaleńcy. Tylko oni mieli dostęp do świata zjawisk nadprzyrodzonych, byli swoistymi medium między zwykłymi ludźmi a duchami i zjawami z zaświatów.</p>	
5 min.	<p>Wyjaśnienie, że w dalszej części spotkania zostanie przedstawiony pomysł na lekcję stanowiącą część podsumowania epoki romantyzmu i skupiającą się na różnorodnych portretach bohaterów romantycznych. Lekcja zakłada wykorzystanie aktywizujących metod uczenia się, naukę przez działanie. Podkreślenie, że zdalna forma webinaru wymaga od prowadzących drobnych modyfikacji form i metod, ale proponowana lekcja może być zrealizowana z uczniami zarówno w formie online, jak i stacjonarnej.</p>	<p>Zaprezentowane aktywności są na tyle uniwersalne, że będą z nich mogli skorzystać zarówno nauczyciele szkół podstawowych, jak i ponadpodstawowych, wybierając bohaterki z lektur omawianych na danym etapie edukacyjnym.</p>
10 min.	<p>Propozycja rozgrzewki kreatywnej dotyczące wybranej ballady Adama Mickiewicza. W określonym czasie (krótkim, np. 4 min.) należy przedstawić graficzne wyobrażenie treści wybranego utworu, rysując co najwyżej 4 symboliczne elementy/obiekty, z zastrzeżeniem, że niedozwolone jest umieszczanie jakichkolwiek napisów. Ćwiczenie może być realizowane z klasą w formie tradycyjnej – w zeszytach, ale podczas spotkania zostanie zaprezentowana możliwość wykorzystania do tego celu tablica online: Whiteboard.fi - Free online whiteboard for</p>	<p>W razie potrzeby warto, by prowadzący przypomnieli kilka tytułów ballad.</p>

	teachers and classrooms , dzięki której prowadzący będą mogli zaprezentować kilka prac i zapytać zebranych o opinię, którą balladę miał na myśli autor obrazka?	
25 min.	<p>Zawężenie tematu rozmowy do ballady <i>Romantyczność</i>:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Odczytanie lub odsłuchanie utworu: Adam Mickiewicz - Romantyczność - Polska-poezja.pl 2. Przybliżenie uczestnikom głównych założeń metody sześciu kapeluszy Edwarda de Bono i wyjaśnienie, że metoda ta służy nie tylko do generowania pomysłów na rozwiązanie problemów, ale i do cennej zmiany perspektywy podczas omawiania tekstów czy analizowania bohaterów. 3. Kilkuetapowa aktywność, podczas której uczestnicy umownie wkładają kapelusz w danym kolorze (czyli przyjmują jakiś wzorzec myślenia) i w udostępnionym online narzędziu (np. Jambord) zapisują swoje spostrzeżenia z lektury, wchodząc w przewidzianą danym kolorem rolę (każdorazowo przedstawiane są dwa kapelusze, a grupa jest dzielona na dwie podgrupy): <ul style="list-style-type: none"> Biały kapelusz – obiektywizm: przedstaw fakty, o jakich mówi tekst. Czerwony kapelusz – emocje: jakie uczucia, emocje, wywołuje w Tobie Karusia, starzec, tłum? Czarny kapelusz – pesymizm, krytycyzm: wypisz argumenty przeciwko Karusi, zastanów się nad jej wadami czy słabościami, wszystkim, co przemawia na jej niekorzyść. Żółty kapelusz – optymizm, obrona: zapisz wszystkie zalety Karusi, jej dobre decyzje, wszystko, co przemawia na jej korzyść. Zielony kapelusz – kreatywność: jak inaczej mogłyby się potoczyć losy dziewczyny? Wskaż kilka rozwiązań, co by było, gdyby... Niebieski kapelusz – analiza procesu, obserwacja: wyciągnij wnioski, z tego, co wypracowaliśmy do tej pory i indywidualnie oceń bohaterkę. 4. Rozmowa o tym, jaki kapelusz włożył tłum, jaki – mędrzec/starzec, a jaki <u>my sami</u>, na <u>co dzień</u> i jakie to ma konsekwencje? Próba odpowiedzi na pytanie, czy w codziennym życiu <i>czucie i wiara silniej mówi do mnie niż mędrca szkiełko i oko</i>? Ćwiczenie dodatkowe: opowiedz nam, jak minął ci dzień – włóż najpierw biały, a następnie czerwony kapelusz (nawiązanie do „patrzenia rozumem i sercem”) 5. Refleksja nad tym, przy jakich innych tematach warto skorzystać z tej metody. 	<p>Więcej o metodzie sześciu kapeluszy: Metoda sześciu kapeluszy: co to, jak korzystać, przykład - Blog GoWork Rozwiąż problem metodą sześciu kapeluszy (focus.pl)</p>
20 min.	<ol style="list-style-type: none"> 1. Przejście do elementów świata fantastycznego w twórczości Juliusza Słowackiego, na przykładzie dramatu <i>Balladyna</i>. Rozmowa o tym, że realizowane są one zarówno poprzez wprowadzenie postaci fantastycznych, jak i niezwykłych wydarzeń, „bajecznych” czasów czy tajemniczych miejsc. Jak wpływają 	<p>W razie potrzeby te zadania można przeprowadzić w oparciu</p>

	<p>one na nastrój utworu? Czy <i>Balladyna</i> jest dziełem ponadczasowym, zrozumiałym i ciekawym również dla naszych uczniów??</p> <ol style="list-style-type: none"> 2. Szybka runda z wykorzystaniem „zielonego kapelusza” – prośba o odpowiedzi na kreatywne odpowiedzi na pytania, np. <i>Co by było, gdyby Goplana zakochała się w Kirkorze? ... gdyby pozbawić utwór warstwy fantastycznej?</i> itp. Zebranie odpowiedzi narzędziem Mentimeter lub na czacie spotkania. 3. Tworzenie wizytówek bohaterów fantastycznych, z wykorzystaniem Trading Card (visualthinkery.com) – wybór jednego bohatera, dodanie odpowiedniej grafiki (tu: zadbanie o to, by również była nastrojowa, niezwykła, tajemnicza; warto wskazać też strony, skąd legalnie można pobrać grafikę) i zapisanie 4 krótkich haseł najlepiej opisujących/przedstawiających tę postać. 4. Zadanie dodatkowe: zredagowanie krótkiego dialogu pomiędzy wylosowanymi dwoma fantastycznymi bohaterami dramatu, w konwencji rozmowy SMS, np. z wykorzystaniem generatora online: SMS Generator (classtools.net) lub rozmowy na czacie: Create fake WhatsApp and Messenger messages - FakeChatApp.com - FakeChatApp.com 	<p>o inną dowolną lekturę, w której występują elementy fantastyczne.</p> <p>Wizytówki można także wykonać tradycyjnie, np. na kartce.</p>
10 min.	Wymiana doświadczeń, bank inspiracji: zebranie za pomocą narzędzia Mentimeter innych pomysłów na to, jak rozmawiać z uczniami o dziełach romantycznych, by zachęcić ich do aktywności i zaangażowania. W razie potrzeby – podpowiedzi od osób prowadzących (zaprezentowanie kilku innych przykładów nietuzinkowych form i metod pracy)	
5 min.	Podziękowanie uczestnikom za udział w spotkaniu, zachęcenie do realizacji przedstawionej lekcji oraz ewaluacja spotkania, z wykorzystaniem Mentimetra/czatu spotkania. Pożegnanie z grupą.	